

„Narodni list“ izlazi svakog četvrtka početje poledine.

Cijena mu je na godinu 8 kruna, za coljaku 4 kruna, pojedini broj 6 helleri.

Za insceniranje ploča se posibice poštirina.

Nije uplašena ne vrijedi ako nije učinkovita, izravno upravi lista.

Za oglašenje plaća za 12 ml. po redku, za više puta po pogodbi.

Oglasni dijel su na uredništvo lista.

Uredništvo i uprava lista nalaze se u Voleškom.

Bukopis se ne vraćaju. — Nepraktičani listovi se ne primaju.

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tlelo bez kosti!“

Br. 32.

Volosko-Opatija, u četvrtak 11. augusta 1904.

God. IV.

Lega Nazionale i družba sv. Cirila i Metoda.

Malo je koja država sastavljena od toliko raznih narodnosti kako Austrija. Tu živu: Rusi, Poljaci, Rusini, Rumunji, Česi, Nemci, Slovenci, Hrvati, Srbi i Talijani. Skoro va svakoj provinciji naše države živi po više narodnosti skupa, koje se med sobom prepisu i bore, koja od njih će nad drugimi vladati. Mesto složnega i bratskoga dela oko napredka i dobrobiti zemlje, opažamo posvuda međusobno trivenje i borbu. U svih takovih provincijah s međim pucanstvom osim Dalmaciju naši narodni protivnici ili Nemci ili Talijani. Imajući oni oblast u rukama, proganjaju i tlače naš narod kakogod i kadegod moru. Za nas oni ne poznaju ni zakona ni pravice. To najbolje vidimo va našoj nesretnoj Istri, kojom, na škodu svim nam po krivice vladaju Talijani, za svem tem, da je našeg naroda u Istri puno više od njih. Istarski Talijani neće da pripoznaju našega jezika ni naše narodnosti i neće, da priznaju našemu jeziku ono mesto, koje mu po zakonu ide; tjeraju ga iz škola, ureda i crkva. Oni bi najradje hteli, da svi Hrvati i Slovenci Istre postanemo Talijani. Talijani jako dobro znaju, da ča je narod više neuk to se ga lagije vara i mota, to se ga lagije doveđe do toga, da zataji svoj rod i jezik. Zato je od vajkada bilo načelo istarskih Talijani, ne dati kmetu prilike da se čagod nauči, da otvoriti oči. Oni su vakev govorili i govorile još i danas, da je za kmeta motika a ne škola. Ako su pak ovde ili onde bili prisiljeni od vlaste učiniti kakvu školu za kmeti, to su najviše puti znali prevarstvom postignuti to, da su za Hrvate otvorili talijansku školu. Činili su to opet, samo da nas Hrvate-Slovence u Istri lagije potaljanče. Dogodilo se je tako, da je u Istri još i danas 17 tisuća deca dužne polaziti školu, a koja ju ne polazi, jerboju nema ili jerima talijansku, u kojoj ne more niti naučiti. Da se ta va nebo vapijuci gribi talijanske gospode pepravi, učinili su naši vrli rodoljubi leta 1892. družbu sv. Cirila i Metoda za Istru tamo učinili jednu a zida drugu školu, sada će na istom mjestu i „Lega“ otvoriti školu. Isto tako je družba u Vabrigi blizu Poreča sazidala i otvorila svoju školu. Još ni bila gotova već su Talijani odlučili otvoriti isto tamo i „Leginu“ školu. Tako je u Livadi, tako u Kašteliru, tako u Sv. Ivanu od Šterne. Stotine i stotine let nisu Talijani znali, da ti ljudi trebaju škole. Sada, kad njim ju je družba priskrbiла, sada nijim ju i Talijani daju. Nego narod neće biti valjda nema živina pak će Talijanom reč: Niste nas poznali do sada, ne možimo ni mi sada za Vas ni za vaše fabrike od Talijani. Na drugom mestu donšćamo, kako lepu korist ima naša prezašlužna drožba od družbinskih žigica. Svi pošteni ljudi, ne namo Hrvati i Slovenci, kirazumej i uvidjaju poštenu

Otvorila je do sada 12 škola, sazidala je 10 kuća za škole, zida ih sada novih 6, podpomaže razne hrvatske pomoćne škole, pripravnike na raznih preparandijah, a sve to čini izključivo za hrvatsko-slovensku decu Istre, samo s prinosi, koji se sakupljaju med Hrvati.

Va nijednoj družbinoj škole neće nadi niti jedno talijansko diete. Kolika razlika med našom družbom i talijanskim družtvom „Lega Nazionale“. Morate najme znati, da i Talijani imaju slično družtvo kako je naša družba, a to njihovo družtvo zove se „Lega Nazionale“. Ta „Lega“ nima pak svrhu, da otvara škole za talijansku decu, kojoj vlada ili provincija neće da dade škole. I vlada i provincija skrbe još i previše za talijansku decu i talijanske škole, (pogledajte samo na Volosko-Opatiju), ter „Legi“ ni treba za to skribit. „Lega“ ima naprotiv zadužu, da va čisto hrvatskih ili slovenskih krajih otvara talijanske škole za hrvatsku ili slovensku decu, da ju tako pomoću škole potaljanči, da fabricira Talijane. Zato vidimo, da „Lega“ otvara svoje škole samo onde kade bivaju vedenom Hrvati ili Slovenci. To je bogumarsko i gadno delo „Lega“, koje se mora gudit svakomu poštemenu, čoveku bil on Turčin ili Talijan. Talijani se drže one: Ne damo „čavu“ škole, jer je „čav“; ako će se potaljanči evalast čemo mu školu. To je uprav povski. U zadnje vreme postalo je delovanje „Lega“ osobito u Istri još budobnije. Već stotine let vladaju Talijani u Istri; nikada se nisu spometili, da bi trebalo puku na Labinsčine jednu školu. Sada, kada je družba sv. Cirila i Metoda za Istru tamo učinila jednu a zida drugu školu, sada će na istom mjestu i „Lega“ otvoriti školu. Isto tako je družba u Vabrigi blizu Poreča sazidala i otvorila svoju školu. Još ni bila gotova već su Talijani odlučili otvoriti isto tamo i „Leginu“ školu. Tako je u Livadi, tako u Kašteliru, tako u Sv. Ivanu od Šterne. Stotine i stotine let nisu Talijani znali, da ti ljudi trebaju škole. Sada, kad njim ju je družba priskrbiла, sada nijim ju i Talijani daju. Nego narod neće biti valjda nema živina pak će Talijanom reč: Niste nas poznali do sada, ne možimo ni mi sada za Vas ni za vaše fabrike od Talijani. Na drugom mestu donšćamo, kako lepu korist ima naša prezašlužna drožba od družbinskih žigica. Svi pošteni ljudi, ne namo Hrvati i Slovenci, kirazumej i uvidjaju poštenu

i plemenitu svrhu naše družbe, morajuši pomagat barem tim, da troše samo družbine žigice.

Domaće vijesti.

Istarski sabor neće biti sazvan polovicom ovoga meseca kako je vlada htjela, jer se tomu protivti zemaljski odbor. Sabor će se sastati jedva polovicom drugoga mjeseca za kada su sazvani i drugi zemaljski sabori u Austriji.

Žigice družbe sv. Cirila i Metoda za Istru. Od predaje tih žigica dobila je naša družba za vreme od 1. janara do 30. junija 1904. čistih kruna pet tisuća osamdeset deset i jednu i 34 silita. Ovo je u istinu lepi dohodak za našu družbu, te je samo željeti, da taj prihod godinice raste. Možebit su družbine žigice za trgovce malo skupljene, ali se mora priznati, da su jako dobre, te da nema njih ni najmanje prigovora. Neobična je istina, da jedini, koji trgovinom družbinih žigica imaju nekakvih žrtava jesu trgovci. Oni bo moraju te žigice skupljene kupovati i prodavati ih uz istu cijenu kao i jestinu žigice. Nu, neka njih ne bude za to malene žrtve. Neka znaju, da će njih za tu njihovu malenu žrtvu biti zahtvalno na tisuće i tisuće školske djece u Istri, za koju družba gradi i otvara pučke škole. Naši narodni trgovci, kao samostalni ljudi, bijahu uvjeti pripravljeni na žrtve kad se radiće za boljak i napredak hrvatskoga naroda, pak smo uvjereni, da će se i u buduću trut raspravljati što više dražbinih žigica. Hrvatskomu narodu pak preporučamo, da svagda i svagdje zahtjeva samo družbine žigice. Sa stanovnicima se strane proti tim žigicama baš strastveno agitira, ali nepravom. Družba je još za nekoliko godina vezana pogodbom sa fabrikom družbinskih žigica, te nema nikakvoga valjanoga i zakonitoga razloga, da taj ugovor prekine.

Zabava u Mošćenicama. Hrvatska čitaočica u Mošćenicama priređuje u nedjelju, dan 14. augusta t. g. zabavu sa predstavom, pjevanjem te plesom. Početak u 7 sati na večer. Ulaznina za gospodin K. Darovi se primaju sa zahtvalnošću.

Pošta se neće nikomu posebnih poziva posljaljati, toga radi pozivaju se ovim putem svim rođoljubima šironu naše Liburnije, da blagoizvode na ovu zabavu doći. Najbolje je da gospoda putuju sa parobrodom, koji dolazi u Mošćenice na 5 sati posljedje počne, a odlazi sljedećeg dana na 6 sata u jutro.

Odbor.

Suđa. Neki dan je mrvio podažilo, ali pomoglo ni puno. Svet se strašno tuži. Bojimo se, da će biti ovo leto glada i svakogu. Noč radi nerodice, neči radi gveri, toliko da se vedaju čuti velu draginja. Ki su to pozvani, neka gledaju, kako bi se za vremena pomoglo siromašnemu puku.

Proti-austrijska demonstracija u Trstu. U noći od utorka na srijedu (2. i 3. augusta) oblatili su Talijani u Trstu novu namještajušku palatu jajima, koja su bila preparirana sa talijanskim bojama, tako, da je na jednom fasadi te palase bila okićena tal-

janskim trobojnicom. Policija je već ulovila krivec i to neke trgovske pomoćnike: Romeo Camarini, Ljudevitu del Fabbri i Manlio Leone košto i dva fotografija: Fridrika Pacor i Fernanda Visnovski. Camarini i del Fabbri jesu talijanski podanici. Trčanska vlada će pisat u Beč, da je to učinila mularija.

Opet o kaštelskom popu. Čini se, kako da je sam nečista silna u tega popa. Sada već čita i evangijele i epistole latinski a ne hrvatski, kako je uvek do sada bilo. Radi toga su u Kašteliru silni nemiri i sve je ogorećeno proti popu. Svake nedelje straža pred crkvom 2 do 3 žandara, da se ne dogodi kakova nesreća. Lipi pop doista, koji mora mašit u hladu bajonetu. Ako se sjetimo što je pop Degrassi rekao kad je došao u Kaštelir, osvedočit ćemo se, da je onda debelo lagao. Tom prilikom rekao je najme sa oltara i pred svetim sakramenton, da će biti pravedan svim i s Hrvati i Talijani; da neće držati s nijednom strankom, da neće držati za Talijane a međat Hrvate pod noge, ni obratno. Sada neka reču svi Kaštelirci makar bili oni najveći prijatelji popa, jer je pop Degrassi održao svoju reč? Nije, jer on je uprav silni agitator talijanski: po danu i po noći, u crkvi i izvan nje, kad god hoće i gdje god može. On sada silno agitira za občinske izbore u Vizinadi. Ničak se ni od njega čulo nikakova lipa predika, nego vavili predika ili proti Hrvatom ili za svoj dohodak: za grožđe i pšenicu što mu župljani moraju nositi. Nego Degrassi se varu ako misli, da će nas Kaštelirci potaljanči. Odkad obстоje ove družbine škole narod je otvorio oči, postao je bistrji, neće se više prodavati za jednu srđulu ili za zidjelu bakalara, kako je to prije bivalo. Sada smo svi pravi Buri. Stramotno bi bilo, kad bimo se mi kaštelski Buri puntili tako tlačiti od jednoga razfratra. Najbolje će biti ako ga prezremo i ako ga granimo onde, gdje će najviše odati, najime ne dajmo mu ništa: ni grožđa, ni vina, ni žita; neka mu daju Talijani, koji su mu toliko srduči primali.

Vinska klausula i naša braća u Novoj Zelandiji. „Trčanski Lloyd“ primil je iz Aucklanda — Nova Zelandija, viest, da su tamožaji Hrvati postali na našega Cesara ovaj telegram:

To His Majesty Francis Joseph I.
emperor of Austria

Vienna.

Ukini klausulu! Učili molbu otacu naših, tako Ti krvi, što ju oni prelije za Te.

Od tada se vidi, kako naša daleka braća čute s nama i kako njima na svu ješi dobrobit svoga naroda, koga je nešrena klausula već na pol utakla.

Žamarićeve noticije. Pred nekoliko vremena smo imeli u Draguću dermu. Sve se je lepo pripravljalo za ta dan, a najlepši učili Dragućan, ki su pripravljali nekake „arke de trijorno“, kada je imel bilikup pasat. Na početku sebi bil je jedan a bliži place drugi. Pak da pokažu neki ter neki nomini intellekti, kako treba bilikupu dočekati i da je — novanta per cento popula di partito italijsko-istrijano“ (heplja), obe-

nili su nekak inškripcijou. Kad sam zagledao na kartuninu, čulo mi se, da tamo piše: „Vendita di kolacići, cukerkin i bomboni di sakasora“. Priden bliže i ostam kako da mi ki kabal vode na glavu imije. Mesto tega stalo je gore nafurbano: „Viva nostro vescovo“. No, lepa te je tokala moj britan Žamarić. Si mogao odale „Maligu“ na posudu pitat, pak ti se ne bi bil ta sjaško imbatil, sam si mislio i sam klempl po malo na plac. Kad priden drugemu arku, pogledao gori, ali tamo nisu bili obesili inškripciju.

Nego kad je berna inula finit, čul sam nekak štar pod doljenjem arkom. Skočim bliže i gledam. Tamo je bil za kapa Šljor Mali i ordinalne nekim: „Aha, aha, fe a — piјano, fe prešto“ a jedan drugi: „Čo, gvardi, kće non ti lo fačeš kaškaš, perchē dopo našči lo djavolo!“ Kapital sam enega, zač to delaju, a on mi održasi: „Kvel mostiš Šarija jelož ře kvešto, ſe fačeš ſempre qua viſit lo cartun, per quel lo ſportaremo ſul quel altro — vidli no na onega tam“, mi zaškrebeća poli aho i pobegne da. Pobegao je on da ma vero sam moral i ja, zak bi se bil moral sam sobom na glas smijati. Kad sam pasal poli jednu klapu, ka se je razgovarala, čul sam da je jedan rekao: „Nekima Bog deli ſakom a drugime kapom, a nama i ſakom i kapom“.

Ta ima pravo, promrmljen i ponesen svoje telo va oštariju, da ga malo okrepim. Žamarić.

† Miko Orlić. Na 7. augusta t. god. u 7 sati u jutro preminuo je u Cresu odličan naš domorodac gosp. Miko Orlić. Ovaj bio je otac dobrog domorodca Franza Orlića, pojedniku u Americi, a sada na Puntu na stanjenog.

Bio je takodjer odbornik ovog gospodarskog i konsumnog društva, i jedan od najglavnijih suradnika, te nastojnik konobistog društva, koji se zata žrtvovala badava za dobit napredak društva.

Mi mu najvećom ljubavlju i harnošću zelimo, da mu Bog podieli vječni mir i obitelji njegovoj sačuđujemo naše sažaljenje.

Odbor gospod. i kons. društva u Cresu.

Za družbu sv. Cirila i Metoda za lstru primili smo od gosp. Josipa Pošćić, čuvara opatijskog groblja, K. 630, sakupljenih na kršu u kući gosp. Josipa Kusturin u Opatiji a darovaše: Pošćić Josip, Kusturin Josip, Tuhtan Frančić, Tuhtan Ivan, Antonija Lude po 1 krunu, Adolf Turina 80 filira, Lučetić Andra 50 filira. Bog ih živi!

Svetogrdno delo va Lovrane. Ima već nekoliko vremena, da se je va Lovrane dogodilo delo, ko je hitlio velu ſenu ſramotu naovo naše mesto. Neki nepoznati neſrećnici počeli su neku noć u cimitiru, pograbili nosila, strpali nutar nekega pjanega čoveka, iztrgali u nečijeg groba jedan veli križ i otisli s nosila i s onim čovekom na rameno po gradi, pjevajući i halabućev. Slavna podeljarija — lovronska, ka ima proti ljudem na ſezga partida vavek na raspolažanje i puliciti i jandarmi — one noći ni imela nište deza, za to se do sada nisu saznala imena onih, ki su počinili ono pogano delo. Svakako taj je dogodaj proizveo va Lovrane strašnu ſenaciju. Komentirali su ga svi — a i mi smo već imali pripravan dopis o tom svetogrdnom delu, nego obziru na naše mesto — mučali smo sve do sada. Sada se je viest o tem jako proširila naokolo, za to nema smisla da i mi dalje mučimo.

A radi čemo ovo:

Bilo je vreme kad je va Lovrane cvetala ſloga i mir božji. To je trajalo dole, dok su se va Lovrane čuvale stare, neka danje učanci. Va to su lye vreme naši ljudi mislili i čutili kako se je nekada mislio i čutilo. A te misli i čućenje naših starika ljudi bila su dobre i poštene. Poštovalo se je va to vreme brata i prijatelja, poštovalo se je popa i vjerni. Onputa se to najdanput sve promenilo. Vrag je va Lovrane pernesao pogane Talijane i njihove podrepnice, ki su skupa zasijali među našar sjeme zla. Počeli su lagat proti našem redovnikom, počeli su decu huškat proti

svojih duhovnih pastiri, dapače vidieli smo i neke poštare materi, kako bi popu obrnule ſkinu i tukle se od zada, rugajući se popom. To su deca vidiela — i tako je malo po malo počelo va Lovrane ponostajat straha božjega. Pomislite kakovi su sadašnji lovrenski mladići ale kakovi su bili oni pred dvajsetak, trejstak let! A ki je temu krv? Neč ſkola, ka je bila va neſrećnici, da ne ređemo druge, rukah, neč državu a najviše roditelji svi.

Najveća pak krivnja današnjemu zlu va Lovrane je to, da se je decu najdanput odkinulo od domaćeg jezika, pak ju se počelo mučiti talijanski. Jezik je del dasi, jer se na tem jeziku misli i sad. Promenite jezik, promenite ste dušu, a to ne nosi za sobom nikada dobrega ploda.

Osim toga ima i drugo. Naši ljudi va Lovrane, čini se, kako da su ponoreli za framasonsko-abrejskim „Piccolom“. Va tem se ſidovskem lažljivec svaki dan čitaju grozne stvari, ke se počinju osobito po Italije. Tu čitamo avako toliko, da su ti i ti ūli na cimiter, da suzikali mrtvace, zneli njim prsteni i druge stvari a mrtva tela ostavili onako vane. Sve se to čita va „Piccole“. A te strahotu zapale mladom ljudem glavi, pak kada se malo napiju, počinju grozote, kako su se dogodile i neki dan va Lovrane. Da ne govorimo pak o smradnoj Kratićevoj „Sloge“, ka je i neki dan pisala, da je svejedno kamo se god čoveka posle smrti zakopa.

Jedno ne pozabimo. Lovran je počeo napredovati. Budu li se pak puli naš dogadjaje onakove ſramote, ne čudimo se, ako nam svet mesto zapasti. A da se ovakova zla ne ponavljaju, od potrebe je, da se zlo do korena izčeli. Do tega čemo prit samo onda, ako se povratimo našim starim načinima i našem sladkemu domaćemu — hrvatskemu jeziku.

Mjestne vesti.

Braća Senjani u Opatiji. U nedjelju posle podne po 4^{1/2}, ure došli su naši Senjani u pohode našoj Opatiji. Dopoljali su se s parobromom „Hrvatska“, ki je visoko na jarbolu imel našu lepo trobojniču. Mile goste dočekalo je na mule puno sveta, i pozdravilo ih burno i oduševljeno, kako se braću pozdravlja. Zatim su se izletnici postavili va red i zajedno s domaćem i sa senjakom glazbom posli su va hrvatsku čitaonicu „Zoru“. Tu je goste čekalo puno sveta, [d]očim su se pred našom „Zorom“ vijale zastave. Posle ponovnih srdačnih pozdrava sa strane obeh odbori, senjskog i opatijskog, posjedalo se za stole. Liep, ugodan razgovor zaslajivala je krasnim svojim, izvadjanjem senjaka glazba. Naravno, da nije uzmanjalo ni lepih nazdravica i to s jedne i s druge strane. To su zdravice bile popraćene velikim obdravljanim i sa hrvatskom pjesmom „Liepa naša domovina“, koju je senjska glazba vrlo liepo izvadila a sve prisutno občinstvo uz glazbu zajedno pjevalo. U toj prelepoj zabavi vreme je prolazilo jako brzo, tako, da nismo ni znali kako je priflo 7^{1/2} ure — čas odlaska naše senjske braće.

Još nekoliko zanimljivih, pozdravnih rječi i mi se svili da stola i polli smo zajedno sa izletnicima i sa glazbom put „Zrta“. Tamo je već čekalo mnogo naroda, da pozdravi dragu braću Senjane. Kad se svim smjestili va parobrom i kad je glazba zagnala „Liepa naša“, zaorilo je takovo klanjanje, kakovo se još nije nikada čulo u Opatiji. Te klanjanje zahajuje a facoci i s klobukom trajalo je sve dote, dok se nije ponosna „Hrvatska“ dobrano odajila.

Ča se babi eno... Va babjem „Piccole“ čitato svaki čas: Kuropatkin prijatelj, Kuropatkin učio, Stjepan sničar, Aleksejev fugito itd. Varamente „Piccolo“ more tako pišat. Njega nijedan na kontrolu. Kako bi ga kontrolali oni tovari njegovu čitatelju ale pak njegove assidne letrici — le babe della Bea?

Medutim takove vesti dolaze od časa do časa i u Opatiju. Naravno, samo vesti

ke su napereno proti Rusom. Vesti, kako potonula „Hatsama“, potonula japanskih prevoznih brodi po vladivotskoj ekadri kao i najdužu eijazu ruska pobjeda oko Port-Artura, takove viseći na dokodi u Opatiju prije nego ih pernuta novine. Iz svega se vidi, da su oni telegrami koliko lažni toliko i tendencionali — njima je svrha driti visti, ke bi imale diskreditirati Ranića. To je sigurno poznato i častoj upravi „Štefanije“ i „Kvarneru“, pak se čini, kako možu va svojim lokalima, va ka zalaze i Rusi u njihovi prijatelji Slaveni, oglasivati je nakon napornog dvostroga rada pedlo za rukom vatru ugasići. Mrivo tjeļo kavanara Orlića svrstiv je izgorjelo. Pred pokojnijevim kućom bilo se je sakupilo veliko mnoštvo matišeljnog občinstva, tako da je moralo posredovati redarstvo. Misli se, da je oganj nastao učinil teđa, što je pala jedna goruća voštаницa.

Rusko-japanska vojska u Opatiji. Kako svagdje, tako i u Opatiji ljudi, ed kebek neki drža za Rusu a neki za Japan. Mi domaći ljudi slavenskoga roda i pljemeni držimo z Rusi, zač su i oni s nama istegu rodu i pljemenu. Z Japanci drže baba, ke čitaju „Piccolo“, neki Nemci i cela Sinagoga, svii Abreji osim Geleza, ki da je neutral. On ima vavez na miele on nevrećni pagat ultimo. On čeka i ima pravo. I mi čekamo, zač znamo, da miš ne more lavu niš učiniti, a tako ni Japanac Rusu.

Drugačiji su naši Japonci u Opatiji. Oni su strašno nestreljivi. Ako njim „Piccolo“ ne prnesے sveki dan jedno trosće ubijenih Rusi za manestru, oni taj dan ne jedu i ne spe. „Piccolo“ ih je već tako navadi na ona veli i debela slova, da ako ih ne vide, nisu već zadovoljni.

Ta debela „Piccolo“ slova! „Port-Arturo caduto“, „Colpo decisivo“, „I giappone avanza“, „Kuropatkin ferito“, „Battaglia imminente“, „Una grave sconfitta russa“ itd.

Ja „Piccolo“ nikada ne čitam, ali svaki put znam, kada je ča z debelim slovi va njemu. Ima vani naime jedan bijedasti trgovčki, ki vad puti zahaja na dan u oštariju, i svakega kega vidi mu zavajipe ča je en dan z debelim slovi va „Piccole“. Tako ga čujete, kako ponavlja: „Port-Arturo caduto“, „Colpo decisivo“ itd.

Orbilno pak govor se o toj vojske jedino va „Peškarje“. Pasjate onda, pak da vide, kako van je onda sve tlo izgreveno. To su van „mape in natura“. Jer va „Peškarje“ se o vojski nikada ne govorii na veter. Tu se sve razpravljaju po disnejeh. Jedan zame palicu pak zgrube ovde — Liaojang, tamo Fineančen, tamo Dadićao, a na kraje dole — Port-Artur. Onputa se s palicom pokazuju: „Kuropatkin zem quā, Kuroki zem là, Se Kuropatkin resta là, Oku Nodzu i ge vinjerde de là — e poi el sarà frutto“. A kako se govorii, tako se smiriv i grebe s palicami po peske, a kako se po malo s palicami grebe po peske, tako vani se po malo prihajaju vanke: ovde smrjava glava kakovke kanja, onda kocke kakovke plavice, tamo trak kakovke hobotnice ale pak rep kakovke šmiti. Sve pak to poškrijebeno s krovom od tunini dava od sebe una specie de oder do campo di battaglia. Kad se z vrhu tega čuje još i onaj tanki glas Meniga z Lovrana, onputa se i neotejuć spomenite japonskego govora i — iluzion je posve gotova i Vi mislite, da ste kade va srce do Mandžurije.

Svega po malo.

Nadvojvoda Otto oboli. Nadvojvoda Otto je radi bolesti bio odpušten iz vojneke sinjbe, te je bio u Hall u Hagu na liečenje, gdje će ostati četiri tjedna.

Umrlio ruski ministar Plehve u Petrogradu. Na 28. p. m. u 10 sati u jutro vozio se je raski ministar putnjički ponova Plehve na varšavski kolodvor u Petrogradu, da oputuje a Carevko selo k caru. Pred kolodvorom skoči na jedanput iz kolodvorske restauracije jedan mladić, probije kordon policije i bací pod kociju ministra jednu bombu, koja se na strašnu detonaciju raspršila. Kocija, kosji, kocja, ministar Plehve, njegov sekretar, sve je bio na male komadiće. I atentator, jedan nihilist, bio je težko ranjen. Nihilisti pripravili su atentat na ministra Plehve već od godine 1902., a potrošili su za te priprave i za atentat

75 tisuća rubala. Uslijed atentata bilo je u Petrogradu natvoren 820 sumnjičivih osoba.

Izgorjelo mrivo tjeļo. Neku noć je u Trstu pala kap nekom 33-godišnjem kavarnaru Autunu Orliću u času kad je iz aviona kavarno bacio van nekog pjanog gesta. Orlić je ostao na mjestu mrtav, te je njegovo mrivo tjeļo prenješeno u njegov stan na Tigru „Plazza delle scuole irvine“ i tu postavljeno na odar. Jedeš u jutro buknuo je u kući, u kojoj je bio odar, organj koji je na brzo obnovljen. Vatrogassima je nakon napornog dvostroga rada pedlo za rukom vatru ugasići. Mrivo tjeļo kavanara Orlića svrstiv je izgorjelo. Pred pokojnijevim kućom bilo se je sakupilo veliko mnoštvo matišeljnog občinstva, tako da je moralo posredovati redarstvo. Misli se, da je oganj nastao učinil teđa, što je pala jedna goruća voštаницa.

Razbojnički napad na Javiju iz New-Yorka: Na eksprez zeleznicu, koja svaku noć odlaže iz Chicaga na međunarodnu izložbu u St. Louis, odigrao se je neku noć potresan prizor. Za vremje vožnje provadio je u vagone pet u crno omazčenih osoba, koje su bili oružani puškama i revolverima, te je otelo putnicima 3000 dolari i razne dragocjene predmete. Više putnika je dalo znam, da se vlast zauzavti a mnogi su pak skočili s vlaka na naši. Razbojnički su međutim pobegli, te im de sud nema ni traži na glasu. Nekoliko putnika je zadobilo zmatnih ozljeda.

Parizi razbojnički. U zloglasnoj ulici d' Allemagne u Parizu buknuo je neku dan u jednoj kući velik organj. Svi skoro susedi su izšli iz svojih kuća, da pomognu pri gašenju. U taj čas je oko 90 oružanih razbojnika provadio u razne kuće i ukralo sve, što se je moglo odnjeti a zlostavili one, koji su se pokutu braniti. Oni su prodri i u one kuće, u kojima su se stanari nalazili, te su silom oteli dragocjene i novac. Razbojnička četa se je međutim povećala, tako da je bilo u svem oko 60 razbojnika, koji su zauzavili gradsku željeznicu i orobili sve putnike. Misli se, da su razbojnički podmetnuli vatru u gore spomenutoj kući. I sve se to događa u sred Pariza!

Ruska dobrovoljna flota, o kojoj je bilo u zadnje doba toliko govora, jer su njezini parobrodi „Smoleuski“ i „Peterburg“ prošli, kao što je poznato, pod trgovackom zastavom Dardanele, a zatim izvezeli u Sredozemnom moru ratnu zastavu i stali djelovati kao pomoćne kistarice, osnovano je dobrovoljnim prilozima odmah nakon rusko-turskog rata. Osnovalo se je najme posebno društvo pod pokroviteljstvom tadašnjeg prestolonasljednika, koje je sakupljalo te prinose i s njima upravljalo. Društvo je bila svrha, da sagradi što više parobroda, koji bi u mirno doba obavljali trgovacku službu, a u ratno doba služili kao pomoćne kistarice. Društvo je od ruske vlade primalo godišnju subvenciju uz uvjet, da društveni parobrodi održe promet sveuči u Vladivostoku, a godine 1886.—1892. slalo mu je ratno ministarstvo podporu od tri milijuna i pol rubala. God. 1902. uređena je dobrovoljaca flota carskim ukazom, u kojem se medju ostalim veli, da parobrodi tog društva imaju bar 18 put na godinu odplevit iz Odese ili Petrograda u Vladivostok i Port-Artur i održavati redovit promet između Odese i luka u Tihom oceanu. Društvo mora staviti svoje brodove na raspolaganje ratnom ministru. Zapovjednici parobroda, časinci, inžinieri i ličnici iznimljivo su osobila aktivnog ruskog ratača.

Caduvnjato samouhoštvo. „Hrv. Br.“ javlja: U Romi je živio inžinir Handier. Bolovan je silno od reumatizma, te je sve podizmalo, da se riedi ove težke i neznošne bolesti, ali mu bijaše sve nastojanje uzlaj. U svojoj težkoj boji bio znao je moliti one, koji su ga poslušavali, da mu dada otrova ili da ga ubiju, samo da se riedi muka. Dakako, da to od slike koja i dvorčinu nije ni jedna htjela učiniti, jer su znale, da bi to bio

stotin, pak su ga svakojako tješile. On opet nije bio toliko odvraćao, da si sam odumre život. Tako je prolazio vremenski i on podjedno sačuo, kako da si odumre život — i napokon umrlo. Predprošlo mtnote u većer domovine Handler k sebi svoga dvanasetogodišnjeg nečaka i stade mu koješta pripovedati. Odjedared izvadu na revolver i počeo ga malomu, tumačeo, kako se iz njega pucat. Pukao je tako, nategao čekić i opal i zid i počao malomu, kako to puca, ali da ne načini nikakova kvara. Bio to slišpi naboj. Sad dade revolver malomu u ruke i nagovori ga, da on jedared odapne — i malih pončen kako će prstom potegnuti, opali drugi hitac. Kad mu pokazao, kako i ovaj hitac nije ozlijedio ništa, nagovori ga, da i treći hitac opali, a malih vese opali i treći put. „Eto vidiš, kako to lijepe ide! Sad opali još jedared!“ — i tu uperi Handler tev revolvera na arce — malih potegnje i Handler se svrstao mrtav. Zrno iz revolvera od 9 mm. kalibra probilo mu srce i on izdahnio. Prva tri nabojia bila su slijepta, koje je Handler tako namjestio, da malis na vede na pacanje, a da se ne preplasi. Kad je došao red na četvrti hitac — za koji je imao Handler, da je smrtni — uperio je u svoje srce, a malis — ne sluteći ništa zla, opali i sa zemljom rastavio nosretnog Handlera. On je sve mogao učiniti, ali da sam svojom rukom učini svojeg patnji kraj — to nije mogao, već je sto odabrao nevinu smrt. U Rumi i okolicu pobudio je ovaj neobičan slučaj samoubojstva veliko iznenađenje.

Marconijev brzovoj ber zica u Crnojgori. Ovih dana bila je u Crnoj gori uvedena brzovarna svezna po sistemu Marconi između Bara u Crnoj gori i Baru u Italiji. Tako u Crnoj gori, a u Austriji? U Austriji će uvesti Marconijev brzovoj kad budu u drugih državah na njega već zaboravili.

Velika riba malu jede. Nije davno tomu, da se je zemlja oko zapadnog kanala Panama u srednjoj Americi proglašila republikom. Sada su između susednjih država sjeverne Amerike i te nove republike nastale razmire radni pitanja, gdje će biti glavna luka, carinarski uredi i pošte. Sjedinjene države su radi tih pitanja tako erdite na mladu republiku, da su odlučile pripojiti Panamu Uniji.

Antentat na papu? Rimskim listovom javljaju iz Buenos Ayresa, da su od onuda odputovala u Rim tri španjolska anarhisti, neki Suarez, Pento i Gonzalez. Ta tri snarhista da imaju došto novaca, koje su sakupili među anarhistima u Rosariju u Brazilu, te da u rukom kovčega nose eksplozivne cigare. Misli se, da su se ti anarhisti uputili u Genovu, a odanje polli preko Franceze u Španjolsku, kako bi izbjegli redarstvenoj potjeri, ali da oni namjeravaju dati u Rim, te investi atentat na sv. Otca.

Pobjegli uebnici. Liepa 19-godišnja kćerka nekog bogatog posjednika L. u Postojni upoznala se je u Italiji s jeduim bivšim austro-ugarskim nadporučnikom, koji ju je malo poslije zaprosio, ali je odbijao. Uebnici su ipak bili u pismenoj svezni, a kad je neki dan otac odputovao, pobjegli su oni iz Postojne u Budimpeštu. Otac je za to odmah došao i pošao za njima u postjeru, te ih stigao baš na inčionom kolodvoru, kad su htjeli odputovati iz Budimpešte daje. Otac je pristio oficiru jaku čušku i uzeo kćerku sobom. Bivši nadporučnik će svog neusvojenog tasta pozvati na dvojboj.

Velike prenjevjeruje. U Londonu je predmetom občeg rasgovora veliko prenjevjeruje, što ga je počinio činovnik londonske Rothschildove kuće, Blumenthal, a koji imao preko sedam milijuna kruna. Blumenthal je bivši predstojnik urede odjela za plemenite kovine, te je bio upleten u velike spekulacije, koje nijesu uspele. On je živio uprav knoflaki, te absolutno nije mogao svojom premda znatnom placom, podmiriti ogromne troškove svog kućanstva. Blumenthal je držao po 8 do 10 sluga, a njegov konji su spadali medju najlepše u Londonu. On je nizvao neograničeno povjerenje tržice.

Kolera. Iz Odese sejavlja: U Perziji bježi sada kolera, koja danasnice preostimljala umatoč svim zdravstvenim mjerama perzijske vlade. U Baku je već jedna osoba oboljela od ove grozne zaraze. Ruska vlada poduzela je najstrože mјere sigurnosti, kako bi se spriječilo, da zaraza pređe granicu. Bojat se je, da kolera ne unesu ribari u Astrahan, kao što se je to dogodilo g. 1892. Imenito pučanstvo stalo je već ostavljati pripredaje oko Kaspijskoga mora i doljnje Volge, te idu u sjevernu Rusiju. Zaraza se brzo širi usled izvarene žage.

Ognji. U Budimpešti je pred nekoliko dana organi unistrži veđi do skidališta duhana u Meksikaškoj ulici. Izgorjelo je oko 92.000 bala duhana i oko 4000 kutija cigara i cigareta. Što nije vatra uništila, to je počvarkala voda pri gašenju. Steta iznosi oko 300.000 kruna. — U obični Pasto postala je žrtvom plamena 31 kuća i više gospodarskih zgrada. Uništeno je preko 1000 stabala s voćem. Izgorjela je takodjer bolnica, vjećnica i protestantska crkva. — Neki dan je u Szatmar-Zsádanyu pri Člančenu žita bukuno organj, koji je uništio svu štetu. Među pučanstvom vlada velika bjeđa.

Japansko novčano nepriliku. Rusko-japanski rat traže jedva 7 mjeseci a već Japana nema novca. Kako londonski list „Daily Mail“ javlja, izdala je japanska vlada u sredu, dne 3. o. m. 20 milijuna bona, koje je metnula odmah u promet. Ti papirici nemaju absolutno nikakve vrednosti. Jedino se istimi vlada obvezuje izplatiti donositelju dne 15. decembra o. god. uznačenom svetu ako bude moguće.

Automobilom u more. Četvrtak, dne 4. o. m. vozio je rječki zubar Gjivočić, koji se sada nalazi u Dubrovniku, automobilom po cesti, koja vodi uz more. Na jednom zavoju vozio je tako neoprezao, da je se automobil odletio u more. Pri padu zadobio je Gjivočić 17 što težkih što labnih ozleda.

Papa Sarto i franceska republika. Vatikančki „sužani“ papa Sarto posvadil se je ovi dani s Francijom. I grdo se je posvadil, tako se je posvadil, da su se među njim i lepotom „Marianom“, kako se drugačije zove Franciju, prekinule diplomatske sveze. Tako je već francuski poslanik kod Vatikana putio svoje mesto a to isto je učinil i papinski nuncij u Parizu. Kako vidite, prisko je do gostega. Ki je temu kriv? Kriva je donekle francuska vlada, ali su ne manje krivi i neki francuski razkaljeni biskupi a norda još i najviše prepotentni talijanski kardinali u Rime.

Težku i nomilu ruku teh talijanskih, prepotentnich kardinali čete u Hrvati u obec, a osobito mi va Istre. Ti kardinali hoće, da nas na svaku silu provociraju, puštajući, da biskupi à la Nagel i Flapp pašuši medju stadiom vjernih Slavjana baš po miloj svojoj volji. Nego stara je rič, da svemu pride kraj, a tako bi mogao prit i kraj našemu strpljenju, pak bi mogao prit vreme, da se ča to prekine i među nami i rimskom sv. Stolicom.

Samoubojstvo. Iz Pariza sejavlja, da se je jučer onđe ustretila grofica Des Garats rođenja baronica de Guîres, jedna od najpoznatijih dama u parizkim aristokratskim kružnjima. Grofica je oduzela sama sebi život iz žalosti radi toga, što je razastavljeni od supruga i djece, i što je zapala u finansijske neprilike.

Spartanski rat. Javljuju iz Atene, da je u Sparti bukunio rat u malom. Tamošnji gradski načelnik Syberolo živio je odavnina sviđaj se svojim surjacima, braćom Syberopolu, jer oni nijesu bijeli da mu imaju dio ostavštine njegovog tasta, koji pripada njegovoj ženi. Gradski načelnik je oko sebe sakupio 200 oružanih osoba, a braća Syberopolu pribavili su za svoju obranu 300 oružanih momaka. Spartanskoj posadi položio je do sad za rukom sprijetiti svakob iznad ratozornih stranaka, ali pošto je ovih dana imalo doći do otvorene bitke, odpočala je grčka vjada jedan današnji pješčanica u Spartsu, da raznorazne strane i da uspostavi mir. U gradu vlada velika uznajmanost.

Pučanstvo zemlje. Po najnovijih računi iznosi pučanstvo čitavo zemlje 1.503.300.000 dana, koje borave na 144.110.600 šetvornih kilometara, tako da na jedan šetvorni kilometar od pada ravno 10 ljudi. Gustota je pučanstva, naravno, u raznim dijelima zemlje različita. U Evropi od pada na svaki šetvorni kilometar 40 stanovnika, u Aziji 18, a u Africi i sjevernoj Americi 5. U južnoj Americi od pada na svaki šetvorni kilometar 2 stanovnika, u Australiji i Polineziji samo 0.7. Na 13.873.000 šetvornih kilometara u polarnim predjelima ima samo 91.000 stanovnika. U Evropi ima dake 9.723.600 šetvornih kilometara na 399.964.000 stanovnika, u Aziji 44.179.400 šetvornih kilometara sa 819.556.000 stanovnika; u Africi ima 140 milijuna i 700.000 stanovnika na 29.830.200 šetvornih kilometara, a u sjevernoj Americi na 20.817.700 šetvornih kilometara ima 105.714.000 stanovnika. Južna Amerika ima na 17.744.000 šetvornih kilometara samo 38.482.000 stanovnika, a napokon na 8.951.800 šetvornih kilometara u Australiji i Polineziji od pada samo 6.483.000 ljudi.

Jstarske narodne poslovice.

(Sabraz: Josip A. Kraljević.)

In Dubašnici na otoku Krku.

Ki nima glave, jima noge.

Ki se je jedanput sparil puše i na hladno.

Ki je sluga, ni gospodar.

Ki staru užancu zatare i Bog ča njega. Kad arce razboli mora i oko zaplakat.

Prva ljubav je pošljena od Boga.

Jedan prijatelj je puno, a sto prijatelji ni dosti.

Kad je arce veselo, sve je na mesto. On ki sve za zlo primi, ni za maj ljudi.

Dobro delo se samo hvati.

Svaka škuža jima (najde) muža.

Kakova muka, onakov i kruh.

Grib ne ore ni ne kopa.

Ki ne vidi crkve, se peći klanja.

Gospodarske vesti.

Crvlje.

Tako zove naši puk druge dvije vrste kukaca, koji su harali vinograde mnogo prije, nego li se je znalo za filosferu, za peronoporu i oidiuum, a i danas zadavaju sto jada vinogradarom. Spominje jih se već od 300 godina ovamo.

Jedan od tih crvica je s prva crvenkasto-smeđi, a kasnije putenast. Glava, zatljak i prva tri para nogu su mu crne boje. Najveća je njegova dužina obično 12 milimetra.

Dragi je crvica zelenkasto-zute boje, a kasnije posve pozleni. Po hrbi i na svake strane povlači mu se nejasna tamnija pruga. Trbuš mu je svjetlij. Kad posve mrastje, je dug 25 milimetara.

Prvi crvci zovese: moljac grožđa ili grožđov savijač (Conchylis ili tortrix ambigua) — tignuola della vite — Traubewickler. Slovenci ga zovu grozdini sakač.

Drugi se crvci zovu: vinovi savijač (Tortrix pilleriana — la pirale — Springwurwickler).

1. Moljac grožđa je veoma štetan. Vidja ga se više u sjevernih, nego li u južnih krajevih. Po prilici od pol mjeseca maja do pol mjeseca junija nadaju se cvjetati grožđovi kako svilom svezani. Kad bi malo bolje pogledali, nadali bi na malema crvica, gusjenice, kako grožđove izjeda. Čim je bladuje i vlažnije vreme, tim više štete napravi, jer grožđovi onda polagaju rastu i crvata, dodim aki je toplo vreme grožđovi bolje poruši i moljac ih ne može svladati. Ako je pak suša, onda se oni zarije i u držak, te izjede srčku sve do razgranička.

U drugoj polovici junija dostigne svoj najveći razvijati. Tada se primiri galjegod na listu ili na izjedenom crvici, spreda eko

sebe gust zapredak, utka u zapredak ogladanu četiči cvjeta i se pretvori u kukuljicu. Ima 14 dana po prilici izvali se lepir.

Razvija se dokle od gusjenice leptir uprav onako, kako kod svilene bube. I ona prije brati lišće što njoj se podaje, pa se onda povatre u bus ili u snopli suhog grajna, gdje zapređe čahuru iz koje se pak izvali leptir.

Moljčev leptir živi samo tri četvrti dana, to jest samo toliko da se spari, oplodi i snese jaja. Svoja jaja položi medju jagode ili crna grozda ili na samu jagodu, koja je u ono doba već prilično odeblijala. U deset dana po prilici, dokle od druge polovice augusta napred, izleže se iz jaja mala gusjenica, koja se brže bolje zarije u jagodu i stane još lakomo izjedati meso. Ako na jagodi blizu držka vidimo modrušastu pjegu ili maču, to je slab znak, jer, galjegod je takova pjega, tu je gusjenica u jagodu unila. Usred pjeg je malena skutnjica, kroz koju se protiskuje pogon ili nečist, koja često visi kao na koncu. Gusjenici nije dosta jedna jagoda, nego obadje redom ciali grozd. Često jih je više na jednom grozdu, a onda ga unisti posva. Načesta jagoda inkise i stane gnijuti. Tim okazi i blišnju jagodu, ako i nije bilo u njoj gusjenice, pa redom jedna jedna jagoda, nego obadje redom ciali grozd. Često jih je više na jednom grozdu, a onda ga unisti posva. Načesta jagoda inkise i stane gnijuti. Tim okazi i blišnju jagodu, ako i nije bilo u njoj gusjenice, pa redom jedna jedna jagoda, nego obadje redom ciali grozd.

Kad je berba ili trgadba blizu, onda je već gusjenica izrasla, pa izadje iz jagode i zavuče se med koru na lozi ili u pukotinu na kolcu, gdje po drugi put zapređe čahuru kao od svile, u koju zaprede i oglodane kore, te se unutra zatvori i pretvori u kukuljicu. Ovako prespava cijelu zimu. Kada u proljeću stane vinova loza tjerati, izvali se leptiri i to iz veđih i tamnijih kukuljica ženke, a iz tanjih i svjetlijih mužnici. Po danu sjede ti leptiri mirno na vinovih mlađicama. Ako potresemo lozu, skočiti će i odletiti kao striela.

U večer, iza zapada sunca, i u jutro, prije nego li sunce svame, oblijeću vrio živo i pri tom se mučaci i ženke pare. Oplodjeni ženka sunece oko 30 jaja, koja svake za se položi u još maleno grozđe. Iz tih se jaja u drugoj polovici maja i u prvoj polovici junija izlegu oni crvici o kojih smo već kazali, kako izjedaju mlađe grozđe, dok se podupno ne razviju, kako se onda zapređu u čahure, iz kojih izleže leptiri, koji polože jaja na jagode i kako se iz tih jajala izvali crvici, koji izjedaju meso od jagoda i čine je gnijuti i sušiti. Tako to idje od godine do godine.

Rusko-Japanski rat.

Port-Artur. General Stössel javio je ruskomu caru, da su dne 26., 27. i 28. jula bili Japanci strašno potučeni oko Port-Artura. Izgubili su preko 10 tisuć ljudi. Ruska eskadra se junacki drži, ona je od velike pomoći vojske od kraja.

Danau dolazi vijest, da su na 4. o. m. Japanci bili na novo obdviveni i to još sa strašnjim gabticima. (Altroche Port-Arturo in agonia, kako je ono „Piccolo“ čera pisal. Op. ured.) U bitki kod Hudsiaždi palo je oko 10 tisuća Japanci. Javlja se, da će Kupertin imet koncem ovoga mjeseca na bojištu oko 500 tisuć ljudi. Među tem rusku vojsku sve po malo namješte, samo da do stanovitega vremena ne dođe da odlučnega boja.

Oglas.

U nedjelju na 14. avgusta t. g. otvaraju u svojoj novoj kući na Fortici (Aurora-Höhe) kod Varšavlj.

Restauraciju

Ista će biti obskrbljena izvrstnim do-maćad i dalmatinskim vinosom, nadalje frilkom i dobrim svakovratnim jelom.

Slavnomu obilježtu preporuča se za što veći i brojni posjet.

Ivan Ulljanč.

Javna zahvala.

Podpisana smatra svojom dužnošću, da se ovim pute arđačno zahvali svim rodjacima, prijateljima i znacem, koji su njoj prigodom nemile smrti obilježenoga sina odnosno brata i strica

Serafina Tominić

pomoćnog kapetana i zapovjednika na Llogodvima prebrodima

mnogobrojno izrazili svoje sančeće ili su bud koji način nastojali ublažiti našu teku bol i tuga. Lepa hvala čest. gg. svećenicima, gospodnjicama, koje su kod pokopa nosile duplire, i svim onim, koji su prigodom pogreba pohrili, da po-prate njegova smrtna ostanke do hladnoga groba!

Svim potovana hvala, a od Boga plaća!

Lovran, dan 7. kolovoza 1904.

Tugujuća obitelj.

Posl. br. A 483/99

48

Dražbeni izrok.

Po zaključku 2. augusta 1904., poslovni broj ~~A 483/99~~ stavljaće se dne 20. augusta god. 1904. u 9 sati prije podne u Voloskom na sudu, soba broj 1., na javnu dražbu: Dragocjenosti pripadajuće ostavini pok. Josipa Marot, procjenjene na K. 1854/60.

Stvari mogu se pregledati istog dana.

C. k. kotarski sud u Voloskom, odl. 1.,
dan 2. augusta 1904.

4 para cipela

samo za K. 5-50

prodaje se dok ima zalihe za tu nizku cenu uslijed nabave velike množine: 1 par mužkih cipela, 1 par ženskih cipela iz lute ili crne kože za zavjerati (Schmierschuhe), sa jakimi eko-vanimi podplati, najnovijeg kraja; nadalje: 1 par mužkih, 1 par ženskih modernih cipela, veoma elegantno izrađenih, luhkih, sva 4 para samo za K. 5-50. Kod narudbe dosta je navesti duljinu.

Razdaje se pouzdanom: Exportna trgovina cipela.

A. Gelb, Krakov br. 117.

Što ne odgovara može se promjeniti ili natrag poslati, te se novac vraca, radi toga nema nikakove pogibelji.

Posuđilnica u Voloskom

registrana zadružna na ograničeno jamčenje.

Prima novac na štednju od svakoga, te plaća od istoga 4 1/2% kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posuđilnica sama.

Vraća na štednju učenoce iznose bez odgovredi, pridržaje si ipak u osobitim slučajevima, pravo otkaza u smislu § 8 državnoga statuta.

Zajmove (posude) daje samo zadružarom, i to na hipoteku ili na mje-nice ili zadržnicu uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan između nedjelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati posle podne; u nedjelju i blagdanu od 9—12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvojenoj pisarni Dra. Janešića u Voloskom.

Pohištvo informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janešića, Dr. I. Postića, Dra. A. Stanger i Dra. M. Trinajstića u Voloskom.

Novčani premet u god. 1903 imao je K. 2777.889/20 — Uloženo je bilo u posuđilnici god. 1903 K. 882.578/14.

Ravnateljstvo.

Projetna kura!

Salsaparilja sirup (Depurativ)

Za projektu kura preparaća se najtopljije pravi sirup od salsaparilje kao osjećajućeg i krv čistećeg sredstva. — Jedino sirupom od salsaparilje (Sirup od Salsaparilje), koji se na poseban način iz najbolje vrsti korena od salsaparilje pravi, može se postići dobar uspjeh.

Pravi sirup od salsaparilje izvrstan je lek proti svim kodanim bolestima, reumatizmu, skrofolaziji, pokvareni kriji, nezapečitljenosti, hemoroidima, osobito pak proti mielitičkim i veneričkim bolestima. — Prodaje se u bočama od 2 krune; onda od K. 3 ili u dvostrukim bočama od 5 krune.

Putile od željeza i haemeola

One su pilule od nepropisivog blagovnog djelovanja proti nazračnjicima bolestima, a osobito proti: slaboći, blidosti, pomarančnim kriji, nervoznosti, vrtoglavici itd. Izvrstan pak djeluje kod pokvarenosti kriji i glavobolja, kao što su blagovrane i kod obolijeljivanja na dugi bolasti. Preporučuje se kod svake slabosti, osobito kod mlade žene i glavobolja pri pomarančnim kriji. Ove pilule imaju i prednost, koje joj je veliko koristiti i važnosti, naime, da su veoma laka u umanjivanju, a pri svom razdvajavanju u sladcu ne prenarušuju nikakve bolje. Zdravila se poprovode odmah na kratko i savjestno uporabu. Izvrstan je sastav blagovnog djelovanja ovih selskih pilula, zasigurno dozvaja mnoge pretrpanje i pohlađuju održavljenu, te blizu i daleku. Cijena jednog putula sadrži 100 (sto) oravkih pilula, a cijena jednog skutnici je 2 krune.

Pravilni skutnici za nogu.

Ovaj pravilni skutnici izvrstan je sredstvo proti mojenju nogu, ujedno i za to da taj način prepreči ranjavost nogu i održi im neugodno miris. Cijena jednog putula je K. 1.

CEROT proti kurjim očima.

Ovaj je Cerot svestrano primat kao jedini i sigurni lek proti Kurjim očima. Samo upotrijebljavanjem ovog leka može se dojaviti rješiti za kratko vrijeme ova neugodna bolesti:

Prodaje se komad po 40 flira.

Poštanske naručbe odpravljaju se odmah.

Gvi spomenuti lekovi dobivaju se jedino u ljekarni

Majke Božje od pomoći (Alla Madonna dell' aiuto)
ADOLFA SCHINDLERA

Na Rieci, via Mercanti, 8 Piazza Ormesina.

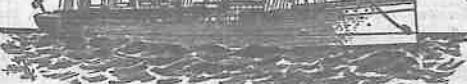
NB. Takodje se u ovoj ljekarni recepti (ljeknički prepisi) točno i savjestno prihvaju.

Sjećajte se istarske Družbe sv. Cirila i Metoda!

Putovanje u Ameriku!

Prevoz preko mora
7—8 dana.

Izvrstna obskrba.

L. Mašek i drug-Zagreb

Putovanje u Ameriku III. razred iz Zagreba u New-York
for. 65 sa brzim parobrodom prevoz preko mora 7—8 dana.

Izvrstna obskrba. Odprema putnika iz Zagreba svake nedelje.

L. Mašek i drug
ZAGREB, Preradovićev trg 8.

Hotel „Liburnia“

VOLOSKO.

Sastoje od 24 elegantno uređenih soba sa električnom rasvjetom, kupatistem u kući. Slobodan izgled na more.

Restauracija - kavana

provodjena je ujek svježim jelom i pićem. Toči se originalno plamenko pivo, domaća, hrvatska, istarska i dalmatinska vina.

Poslužba bezprikorna

Giene vrlo umjerene.